

miljøpartiet
de grønne



De grønne sentrumspartiernes budsjettforslag for 2023

Venstre og Miljøpartiet De Grønnes sitt forslag til Budsjett 2023 for Halden kommune

Lagt frem i kommunestyret 15. desember 2022.

Forslag til vedtak

1. Dette budsjettforslag for 2023 vedtas i henhold til:
§ 5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A),
§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B),
§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A),
§ 5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B),
med de fastlagte nettorammer, tiltak og verbalpunkter som følger av forslaget.
2. Kommunedirektøren gis fullmakt til å disponere ressursene innenfor hvert område i Sum bevilgninger drift, netto (1B). Forslag til budsjettjusteringer skal forelegges politisk behandling.
3. Kommunedirektøren skal påse at rammer og vedtak følges opp og rapporterer tertialsvis på sektorenes økonomi til hovedutvalg, formannskap og kommunestyre. Vesentlige avvik skal rapporteres til formannskap og kommunestyre løpende.
4. Formannskapet disponerer investeringsbudsjettet, innenfor tildelt ramme, i henhold til Bevilgningsoversikter - investering (2B).
5. Hovedutvalgene kan foreta omdisponering i driftsbudsjettet, innenfor tildelt ramme, inntil 1 million kroner per tiltak etter innstilling fra kommunedirektøren.
6. Halden kirkelige fellesråd gis et driftstilskudd på 13,63 mkr for 2023.
7. Kommunedirektøren gis fullmakt til å ta opp lån på til sammen 501,113 millioner kr. VAR-lån utgjør 121,000 millioner kr av den totale lånesummen. Lånene avdras med en vektet avdragstid sett opp mot objektenes levetid. Startlån utgjør 70 millioner kr av den totale lånesummen og tas opp i henhold til Husbankens retningslinjer, primært med en avdragstid på 20 år.
8. Trekkrettighet i bank beholdes på 100 millioner kr i 2023.
9. Halden kommune skriver ut eiendomsskatt på faste eiendommer, inkludert tomter, i hele Halden kommune for skatteåret 2023 jf. eiendomsskattelovens §§2 og 3 bokstav a. Kommunen skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til esktl. §§ 3 og 4). Det skrives også ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med fem syvendedeler til seks syvendedeler i 2023 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første punkt).

Halden kommunestyre vedtok at kommunen gjennomfører alminnelig omtaksering for eiendomsskatt i 2020 for samtlige faste eiendommer jf. eskl. § 8-a-3 nr. 2 med virkning fra skatteåret 2021. Formannskapet vedtok i møte 30.04.20 at man for 2021 skulle bruke Skatteetatens formuesverdier/boligverdi som grunnlag for boligeiendommer, og at eiendommer som ikke har dette skal takseres av kommunen. Denne omtakseringen er ferdig, og nye takster er iverksatt fra skatteåret 2021. For utskriving av skatt på boligeiendommer benyttes Skatteetatens formuesgrunnlag for de boliger hvor dette er beregnet jf. eskl. § 8 C-1. For øvrige faste eiendommer gjennomføres allmenn kommunal taksering jf. eskl. § 8 A-2 og 8 A-3.

Før øvrig gjelder (jf. eiendomsskattelovens § 10) følgende for utskrivingen av eiendomsskatt for året 2023:

- a) Med de unntak som er nevnt under skal skattesatsen etter eskl. § 11 være 7 promille av den fastsatte takstverdien.
 - b) Med hjemmel i eskl. § 12, bokstav a, skal skattesatsen for «bustadelen i eiedomar med sjølvstendige bustaddelar» og fritidseiendommer være 3 promille av takstverdien. Ubebygde tomter beskattes med 3 promille av takstverdien jf. eskl. § 12, bokstav b.
 - c) I tillegg gis etter eskl. § 11, annet ledd, et bunnfradrag på 500 000 kr for hver selvstendig boenhet i boliger (herunder fritidseiendommer) i faste eiendommer som ikke blir brukt i næringsvirksomhet. Nye boliger uten formuesgrunnlag undergis kommunal taksering inntil formuesgrunnlag foreligger fra Skatteetaten.
 - d) Etter eskl. § 7 kan som tidligere, etter nærmere søknad og vedtak for den enkelte eiendom, fritas eiendommer etter dennes bokstav a) «eigedom åt stiftingar eller institusjonar som tek sikte på å gagne ein kommune, eit fylke eller staten» og dennes bokstav b) «bygning som har historisk verdi».
 - e) Etter eskl. § 5, bokstav a, fritas eiendom som Staten eier så langt eiendommen har historiske bygg eller anlegg gjennom fredningsvedtak jf. Lov om kulturminner.
 - f) Etter eskl. § 5, bokstav h, skal fritas «eigedom som vert driven som gardsbruk eller skogbruk». For slike eiendommer gjelder dog at det skal svares eiendomsskatt forvåningshus, kårbolig, med garasjer og uthus, og passende tomt. Eiendomsskatten for dette svares etter samme satser og regler som for boligeiendommer.
 - g) Kommunens skattetakstvedtekter.
10. De gebyrsatser som fremkommer i gebyrregulativer/forskrifter, med de endringer som følger av dette budsjettforslaget, vedtas.
 11. Kommunale avgifter skrives ut i 4 terminer i 2023, med forfall 20. mars, 20. mai, 20 september og 20. november. Det er åpnet for at innbyggere som ønsker det kan be om månedlig fakturering av kommunale avgifter.
 12. Eiendomsskatten skrives ut samtidig med kommunale avgifter
 13. Forskrift for kommunale vann- og avløpsgebyrer, forskrifter bygg, plan, utslipp, deling, eiendomsregistrering og seksjonering, forskrifter Halden havn, forskrifter om bryggeplasser og forskrifter om feiing og tilsyn vedtas.

Innledning

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2023 legges til grunn for de grønne sentrumspartiernes budsjettforslag. Vårt forslag til budsjett fremkommer derfor som endringer/justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag.

Forslaget prioriterer arbeidet med å:

- 1. Forebygge utenforskap og utjevne sosiale ulikheter**
- 2. Ta vare på natur, miljø og klima**
- 3. Utvikle arrangementsbyen Halden**

Videre skal FNs bærekraftsmål brukes aktivt i alle saksfremlegg og administrative avgjørelser.

Kommunedirektøren skal jobbe med samfunnsutvikling med mål om å utvikle Halden til en kommune med sosial, økologisk og økonomisk bærekraft.

Halden kommune skal ha en sunn og bærekraftig økonomi som ivaretar kommunens ansvar for tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og samfunnsplanlegging. Med den siste tidens pris- og renteøkning er det svært krevende å få kommunens budsjett i balanse. Venstre og De Grønne foreslår derfor, som et unntak, at det ikke avsettes til disposisjonsfond i 2023. Dette gjør vi for å opprettholde et forsvarlig nivå på tjenestene i kommunen. Halden kommune skal fortsatt ha arbeid, kunnskap og klima som de viktige satsingsområder i årene som kommer. I tillegg må kommunen håndtere omstillingsprosesser knyttet til endringer i demografien, bedre folkehelsen og å nå klimamålene.

Vi skal være et nullutslippssamfunn i 2050. Det betyr at alle tiltak som gjennomføres fra i dag må være energipositive. I alle saker administrasjonen jobber med må det fremkomme hvordan dette bidrar til at vi blir et nullutslippssamfunn.

Halden kommune er i en periode preget av utvikling og omstilling. Med tanke på endringer i demografien, ny teknologi, COVID-19, energikrise, krigen i Ukraina med følger, klimakrisen, naturkrisen og økende forskjeller i samfunnet vil kommunen møte forventede og uventede utfordringer i årene fremover. I møte med global usikkerhet må Halden kommune jobbe for at basistjenester og basisbehov blir minst mulig påvirket av hva som skjer utenfor Halden og Norge.

Samarbeid, synergi og samhandling mellom offentlig sektor, privat sektor, ideelle organisasjoner og frivilligheten blir helt vesentlig for at Halden samfunnet skal være best mulig for flest mulig.

Investeringer som styrker tilgangen på fossilfri energi og som reduserer unødvendig energibruk skal prioriteres. Klimabudsjettet og regnskapene må legges til grunn når politiske vedtak skal fattes - slik at Halden bidrar til å nå klimamålene. Når kommunen kjøper varer og tjenester skal varer og leverandører som har lave utslipp, inngår i en sirkulærøkonomi og som bidrar til sosial bærekraft prioriteres.

Hovedprioriteringer i budsjettet

Venstre og De Grønne har 3 hovedprioritering som går igjen i budsjettet.

- 1. Forebygge utenforskap og utjevne sosiale ulikheter**
- 2. Ta vare på natur, miljø og klima**
- 3. Utvikle arrangementsbyen Halden**

Ulikhet og utenforskap er et grunnleggende problem i et demokratisk samfunn med ambisjon om at alle skal leve verdige liv. I Halden er det i norsk sammenheng mange som lever i fattigdom, folkehelseprofilen er lav og andelen uføre er høy. Dette påvirker livskvaliteten negativt til Halden borgere i alle aldre.

I budsjettet har vi prioritert følgende tiltak som vi mener bidrar til å forebygge utenforskap og utjevne sosiale forskjeller.

- Beholde læringsmiljøteamet
- Miljøarbeidere i skolen
- Bo-team som NAV kjøper av Kirkens bymisjon
- Utekontakt
- Skolehage
- Basseng Halden Helsehus
- Sjøfør Båstadlund
- Avlastning helger
- Pride
- Verdensbro
- Studentuka
- Halden Idrettsråd "*Sammen for Halden*"
- Støtte til lag og foreninger med egne anlegg
- Styrker potten som fordeles som frie kulturmidler

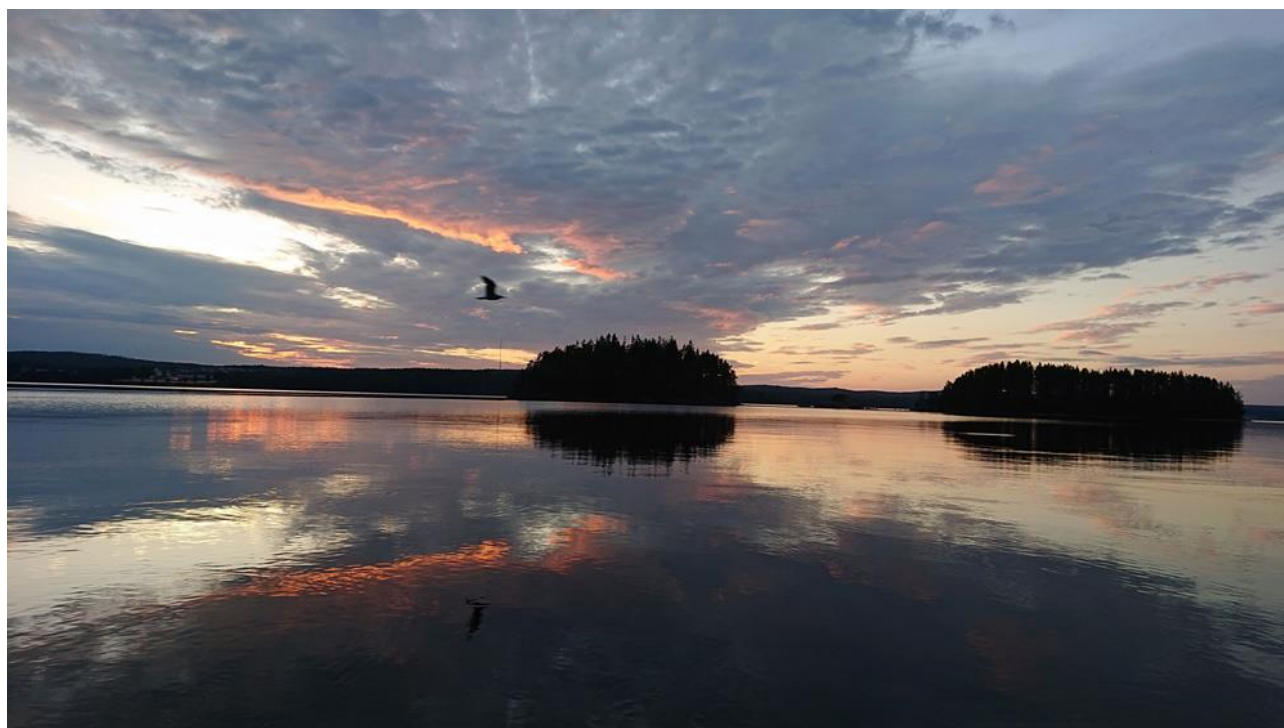
Klima- og naturkrisen blir av FNs generalsekretær omtalt som krisene som vil definere vår tid.

Klimakrisen krever at Halden blir et nullutslippssamfunn innen 2050 og at vi kutter minst 50% så raskt som mulig. Dette må være et overordnet mål for all samfunnsutvikling. Klimaendringene medfører også mer ekstremvær i form av tørke, vind og nedbør. Samfunnsutviklingen, spesielt infrastrukturen må tilpasses utfordringene som kommer.

Naturkrisen krever at arealnøytralitet på kort sikt blir førende arealpolitikk. På lengre sikt må kommunen bli arealpositiv. Reetablering og restaurering av natur blir viktig virkemidler for at færre arter i Halden skal være rødlistet. Halden kommune må også jobbe aktivt og systematisk for å bedre livet i Oslofjorden.

I budsjettet har vi prioritert følgende tiltak i arbeidet for klima, miljø og natur.

- Midler til biologisk mangfold, bekjempelse av svartelistede arter, reetablering av natur og restaurering av natur
- Skolehage
- Vedlikehold
- Arealnøytralitet skal være førende for arealpolitikken
- Midler til tiltak i klimaplanen
- Midler til bærekraftig mobilitet (gående og syklende)
- La kommunens skog ved Ulveholtet være fri for jakt
- Tydelige føringer for kommunens arbeid i tilknytning til Oslofjorden



Bilde fra Femsjøen.

I tidligere budsjett har vi jobbet hardt for at det skulle bli satt av midler til investeringer som bidrar til energieffektivisering eller desentralisert energiproduksjon. I kommunedirektørens budsjett er midlene som er satt av til slike investering mer en doblet. Dette støtter vi. Samtidig skulle vi ønske at flere så verdien av å gjennomføre tiltak før krisen kom og prisene steg.

Halden som en arrangementsby er et viktig tiltak for næringslivet, frivilligheten, folkehelse, livsmestring, inkludering, kulturlivet og idretten.

Festningen som en kulturarena, Brygga kultursal, Kulturhuset, teatrene, Os Arena, Os basishall, museet i Fayegården og hallen til TTIF er bare noen eksempler på aktører i Halden som bidrar i dag og vil bidra fremover med å utvikle Halden som en arrangementsby. Vi i Venstre og De Grønne mener at et 50 meters basseng og et

konserthus vil bidra ytterligere med å gjøre Halden til en attraktiv og allsidig arrangementsby gjennom hele året.

I et samfunn med god livskvalitet og i økologisk balanse vil det være fokus på opplevelser og medmenneskelige relasjoner. I et slikt perspektiv er satsingen på Halden som arrangementsby sentralt i det langsiktige arbeidet for sosial, økologisk og økonomisk bærekraft.

I budsjettet har vi prioritert følgende tiltak i arbeidet for å utvikle Halden som en arrangementsby.

- Svømmehall, og vi vil vente med å skrinlegge 50m basseng
- Mer midler til frie kulturmidler
- Vi vil at kommunen skal se på mulighetene for konserthus
- Støtte til lag og foreninger med egne anlegg
- Tett dialog opp mot HiØ avdeling Remmen med tanke på nye studietilbud innen idrettsfag

I tillegg til våre hovedsatsinger er det mange tiltak vi foreslår for å utvikle Halden kommune.

Vi ønsker at kommunedirektøren skal legge frem en politisk sak med tanke på hvordan vi kan legge til rette for felles parkeringsløsninger i sentrum. Med flere felles parkeringsløsninger i sentrum vil det være mulig å frigjøre parkeringsareal i gatene til gående, syklende og byliv. I tillegg vil det være mulig å ha færre parkeringsplasser i nye boligprosjekter i sentrum. Dette i kombinasjon med flere bildelingsløsninger mener vi er viktig for byutviklingen.

Antall eldre i Halden øker. Dette medfører at antall eldre som er pleietrengende og / eller demente øker. Bergheim er allerede fullt. Vi forventer at administrasjonen legger frem en politisk sak om hvor nytt eldrehjem / demenshjem bør bygges, legge det inn i investeringsplanen og redegjøre for fremdriftsplanen. Begynner arbeidet med dette i dag vil det fortsatt ta noen år før det er klart. Med tanke på at behovet allerede er der må arbeidet igangsettes umiddelbart.

Gjennom ytterligere verbalpunkter er det gitt retningslinjer for en rekke andre tiltak som skal utføres innenfor angitte totalrammer.

Økonomiske rammevilkår

Halden kommune har stramme økonomiske rammer og handlingsrommet er minimalt. Høyere rente, høyere strømpriser og høy inflasjon er tre faktorer som hver for seg, men spesielt sammen, **tvinger kommunedirektøren til å legge frem mange kuttforslag for å få budsjettet i balanse.**

Venstre og De Grønne deler kommunedirektørens vurdering om at de økte utgiftene sannsynligvis vil vedvare i flere år. Følgen av det er at kommunedirektøren ikke har budsjettet med å bruke av oppsparte midler, men løse utfordringene innenfor rammen. Kommunedirektøren har budsjettet med å sette av 8,274 millioner **til disposisjonsfond så det fortsetter å være på 8% av budsjettet. Med tanke på alle kuttforslagene mener Venstre og De Grønne at det i år ikke settes av til disposisjonsfond, men at midlene brukes på tiltak som**

forebygger utenforskap og sosial ulikhet.

Venstre og De Grønne er svært bekymret over at økonomirapport for 3. kvartal 2022 viser et prognostisert merforbruk innen lønn på 98,635 millioner kroner. Kommunaldirektøren for Helse har informert om utfordringer knyttet til økte priser på innleie og vikarbruk gjennom bemanningsbyråer. Kombinert med utfordringer med å tiltrekke seg nok ansatte med rett kompetanse, frykter vi at denne problemstillingen kan vedvare. Vi forventer derfor at administrasjonen jobber offensivt og kreativt for å finne gode varige løsninger.

Venstre og De Grønne ber kommunedirektøren jobbe aktivt opp mot nasjonale myndighet rundt utfordringene i inntektsutjevningssystemet. Slik det er nå opplever vi at de økonomiske rammevilkårene ikke er tilstrekkelig for å gi lovpålagte tjenester som er gode nok, jobbe med forebygging og utenforskap, vedlikeholde kommunens bygningsmasse, løse premieavviket i årlig budsjett eller gjennomføre tiltak for å nå klimamålene. Med andre ord er det ikke mulig å lage et bærekraftig budsjett.

Halden kommune skal gjennom sine innkjøp av varer og tjenester bidra til sosial og økologisk bærekraft lokalt, nasjonalt og globalt. Det er gjennom kravene til innkjøp kommunen aktivt kan jobbe for å få ned de indirekte klimagassutslippene.

Det må tas forbehold om mindre justeringer i vårt budsjettforslag i tiden mellom budsjettbehandling i formannskap og kommunestyret, hovedsakelig som følge av budsjettforlik og endelig vedtatt statsbudsjett for 2023 på Stortinget.

Justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag til budsjett 2023 – drift

Rammejusteringer totalt i budsjett 2023:

Nettorammer (millioner kroner)	Kommunedirektørens forslag	Venstre og MDG sitt forslag	Nye nettorammer
Undervisning og oppvekst	753,312	+ 8,8	762,112
Helse og mestring	729,598	+ 3,0	732,598
Teknisk	160,122	+ 2,824	162,946
Sentraladministrasjonen	277,528	+4,35 - 8,5 = -4,15	273,378

Utgiftssiden:

Tiltak – drift (millioner kroner)	Budsjett 2023
Undervisning og oppvekst:	

Læringsmiljøteam	1,5
Skoleskyss Os	5,5
Miljøarbeidere i skolen	1
Skolehage	0,8
Helse og mestring:	
Drift basseng Halden Helsehus	0,8
Sjåfør Båstadlund	0,4
Avlastning helger	1,8
Sentraladministrasjonen:	
Søknadsdoktor	0,8
Utekontakt	1
HIR Sammen for Halden	0,25
Støtte til lag og foreninger med egne anlegg	0,25
Studentuke	0,05
Verdensbro - Fargespill	0,5
Pride-markering	0,1
Øke pott for frie kulturmidler	0,5
Bo-team som NAV kjøper fra Kirkens Bymisjon	0,9
Teknisk:	
Biologisk mangfold	0,5
Vedlikehold	1
Tiltak klimaplanen	0,974
Bærekraftig mobilitet (sykkel og gående)	0,35
Sum tiltak	18,974

Våre forslag til justeringer og tiltak gir et inndekningsbehov på 18,974 millioner kroner i 2023.

Justeringene og tiltakene er nærmere beskrevet fra og med side 10, mens en oversikt over forslag til inndekning følger under.

Inntektssiden og øvrig inndekning/omprioriteringer i drift:

Samme realvekst i skatt og rammetilskudd for 2023 legges til grunn som i kommunedirektørens forslag. Eiendomsskattesatsen og bunnfradrag holdes på samme nivå som i kommunedirektørens forslag.

Konkrete forslag til inndekning av våre tiltak og endringer:

- 8,274 millioner ved at disposisjonsfondet blir uendret
- 2 millioner gjennom matsvinnprosjektet
- 3 millioner ved at Allsang På Grensen er avsluttet
- 0,5 millioner besparelse ved kjøp av brukt IT-utstyr
- 2 millioner tilslag søknader
- 1 million fra lisenser, brukerstøtte, åpen programvare og avtaler
- 2,2 millioner økt forventet utbytte. Midlene tas fra disposisjonsfond

Totalt 18,974 millioner.

Bruk av utbytteinntekter i 2022 til engangsutgifter i 2023:

I den grad utbytteinntektene i 2023 overstiger budsjettet beløp på 11,624 millioner kroner, foreslås den overskytende andelen benyttet til:

Tiltak – utbytteinntekter 2023	Budsjett 2023
Undervisningsmateriell og fysiske læreverker i skolen	Merinntekter fra 11,624 opptil 14 millioner
Disposisjonsfond	Merinntekter over 14 millioner

Midlene stilles til disposisjon fra årets begynnelse. Rent budsjetteknisk tas midlene fra fritt disposisjonsfond.

Justeringer i forhold til kommunedirektørens forslag – investering

Endringer investering (<i>tusen kroner</i>)	2023	2024	2025	2026
Økonomisk lønnsom/annet:				
Svømmehall		5 000	170 000	180 000
Syke- og demenshjem		5 000		
Inventar brannstasjon	-2 000			
Basseng Halden Helsehus	1 000			
Bredbånd	-4 000			
Lise Amundsen	2 300			
Sykkel	1 000			
Selvkost:				
Sum endringer	-1 700	10 000	170 000	180 000

Nærmere om ulike tiltak, investeringer og verbalpunkter i budsjettforslaget

Undervisning og oppvekst:

Læringsmiljøteamet

Læringsmiljøteamet opprettholdes som et forebyggende tiltak. Læringsmiljøteamet støtter skolene i krevende saker og de bistår raskt. Dette er et viktig supplement til blant annet PPT. Venstre og De Grønne ønsker at læringsmiljøteamet på sikt styrkes.

Åpne skoler etter skoletid/nærmiljøskoler

Kommunedirektøren fortsetter arbeidet med åpne skoler etter skoletid og nærmiljøskoler. Det er flere prosjekter i gang og flere under utvikling. Samarbeid med HIR, kulturrådet, Inspiria og andre aktører oppmuntres.

Undervisningsmateriell til skolene (lærebøker)

Blir utbytteinntektene for 2022 større enn 9,984 millioner vil de inntektene øremerkes undervisningsmateriell og nye lærebøker i grunnskolen. Vi ønsker at undervisningen skal bruke både digitale undervisningsmateriell og fysiske bøker. Med ny læreplan er det viktig å oppdatere de fysiske lærebøkene. Vi ønsker at Haldenskolen skal bruke samme lærebøker ved de forskjellige skolene. Da vil ansatte og elever være kjent med læreverk ved bytte av skole. I tillegg vil skoler kunne låne bøker av hverandre om det er variasjon i elevtallene, og det vil kunne oppnås rabatter ved innkjøpene.

Skolehage

Det settes av 0,8 millioner til skolehage. Disse midlene skal brukes på at noen ansatte får tid til å planlegge undervisningsopplegg og til å drifte skolehagen. Skolene som har etablert skolehagene har etterspurt dette.

I utviklingen av skolehagene skal det fortsatt jobbes aktivt med å involvere lag, foreninger og andre utenfor skolen. Et langsiktig mål kan være å skape en samfunnshage for nærmiljøet hvor mange aktører er involvert. Arbeidet med å utvikle skolehager kan også knyttes opp mot arbeids- og aktivitetssenteret.

Alternative læringsarenaer

Kommunedirektøren utreder mulighetene for å etablere alternative opplæringsarenaer for elever på barnetrinnet. Alle barn skal få tilpasset opplæring og føle mestring i skolehverdagen. For noen elever kan alternative læringsarenaer bidra til dette.

Skoleskyss Os

1-7 klasse ved Os skole skal ha skoleskyss til og fra Folkvang.

Miljøarbeidere

Det settes av 1 million ekstra til miljøarbeidere i skolen.

Lærere skal jobbe med undervisning i og utenfor klasserommet. Mange elever er av forskjellige årsaker ikke mottagelig for undervisning, de trenger støtte for å jobbe med sosial kompetanse og samhandling med andre mennesker eller de har andre utfordringer. Tilstrekkelig med miljøarbeidere i skolen vil bidra til at flere elever er mottakelig for undervisning, at elever får veiledning og lærer seg å fungere i et fellesskap og at elever med andre utfordringer får støtte og veiledning i det. Denne jobben er helt vesentlig for at flest mulig skal fullføre videregående skole. På sikt vil Venstre og De Grønne jobbe videre for å styrke antall miljøarbeidere i skolen.

Helse og mestring:

Insitamentet – økt lønn til noen ansattgrupper

Kuttforslaget reverseres. Halden kommune har store utfordringer med å tiltrekke seg kvalifisert arbeidskraft innen helse. Denne mangelen på arbeidskraft medfører økt vikarbruk og det koster mye mer enn fast ansatte. Derfor kan kommunedirektøren fortsatt bruke insitamentet for å tiltrekke seg ansatte innen Helse det er krevende å rekruttere. Midlene tas fra rammen til Helse.

Dette må sees i sammenheng med heltidssatsing og omlegging av turnuser slik at behovet for innleid arbeidskraft reduseres.

Basseng Halden Helsehus

Det settes av investeringsmidler til å klargjøre bassenget i Halden Helsehus til bruk og midler til å drifte det.

Heltid og turnus

I økonomirapport for 3. kvartal viser prognosen et merforbruk innen fast og variabel lønn på 98,635 millioner. I artsbudsjettet og i tekstdelen kommer det ikke frem hvordan dette budsjettet bidrar til å løse lønnsoverskridelsene i 2022, spesielt innen helse. Dette er et stort spørsmål som ikke er omtalt i kommunedirektørens budsjettforslag.

Kommunedirektørens strategi med å fortsette med dagens turnusløsninger har ikke bidratt til å bedre situasjonen. Behovet for vikarer og deltidsstillinger har vært og er veldig stort.

Kommunedirektøren skal jobbe aktivt for å få ansatte på turnuser hvor noen jobber annenhver helg. Bruk av lønnsinsitamentet vil da være et viktig virkemiddel. I tillegg er det viktig at dette gjennomføres som et trepartssamarbeid. Jamfør verbalpunkt om heltid i vedtatt budsjett for 2022.

Syke- og demenshjem

Kommunedirektøren legger frem en politisk sak før sommeren 2023 hvor han redegjør for alternative

lokasjoner og fremdriftsplan for nytt eldre- og demenshjem.

Nytt arbeids- og aktivitetssenter

Prosjektet nytt arbeids- og aktivitetssenter er klart for å gjennomføres. Det er på høy tid og viktig for brukerne og ansatte. Skulle regjeringen snu i spørsmålet om delfinansiering gjennom Husbanken skal kommunedirektøren gjøre det han kan for at prosjektet blir igangsatt så raskt som mulig.

Er det slik at regjeringen ikke snur setter kommunedirektøren opp en sak tidlig 2023 med alternativer og inndekning for videre fremdrift.

Avlastning helger

Kuttforslaget knyttet til avlastning i helger reverseres med 1 million. Frem mot endelig budsjettbehandling i kommunestyret vil det jobbes med å finne inndekning for å reversere hele kuttforslaget.

Sjåfør Båstadlund

Kuttforslaget reverseres.

Teknisk:

Bærekraftig mobilitet, syklist

Det settes av 350 000 i driftsbudsjettet for tiltak som gjør det enklere og tryggere å sykle i Halden. Dette kan være tiltak som lavere kantsteiner, bedre merking, skilting, sykkelparkeringer, sykkelfelt, osv. Dette kan sees i sammenheng med å utvikle Haldenskolene til hjertesoneskoler. Halden kommune fortsetter jobben opp mot fylket når det gjelder ny gangbro ved Os. Kostnaden for denne må tilhøre fylket.

Bærekraftig mobilitet, bildeling

Kommunedirektøren skal i dialog med private bidra til at bildeling blir et alternativ for flere. Ved større reguleringsplaner skal det tilrettelegges for bildeling.

Midler til etablering av egne sykkelfelt

Det settes av investeringsmidler for å gjennomføre kommunens sykkelplan i tillegg til sykkelplanen som ble lagt inn som tiltak i mobilitetsanalysen. Målsetningen er at det fra sentrum skal være dedikerte sykkelfelt eller sykkeltraseer mot områdesentrene, større boligområder, Høgskolen og større næringsområder. Hensikten er at syklistene skal kunne bevege seg trygt og effektivt uten å komme i konflikt med gående eller bilister.

Det skal opparbeides sykkelvei fra Halden stadion til Fisketorget i tråd med nylig vedtatt reguleringsplan.

Gatebruksplan og VAR prosjekter

Arbeidet med gatebruksplan skal prioriteres. Samtidig er det utrolig viktig at gater som er gravd opp på grunn av VAR prosjekter prioriterer å tilrettelegge for bærekraftige mobilitetsløsninger når de tilbakestilles.

Bredbåndsutbygging

Det kuttes i investeringer til utbygging av bredbånd. Dette dekkes nå bra av private, enten 4G/5G eller via satellitt fra for eksempel Starlink.

Klimabudsjett

I alle saker det er relevant skal det redegjøres for hvordan de forskjellige løsningsalternativene påvirker klimabudsjettet på kort og lang sikt. Løsningsalternativene må samsvare med målet om å være et nullutslippssamfunn i 2050.

Biologisk mangfold, fremmede arter, restaurering og reetablering av natur

Budsjettposten til biologisk mangfold, bekjempelse av fremmede arter, restaurering og reetablering av natur økes med 500 000 NOK. Kommunens arbeid kan videreføres og intensiveres. Kommunen skal også aktivt søke ekstern medfinansiering for å kunne gjennomføre flere prosjekter. Det skal iht. planstrategien utarbeides en egen temaplan for naturmangfold. Ved kommunale byggeprosjekter og nye reguleringsplaner skal det stilles krav om tiltak som bidrar til å øke det biologiske mangfoldet.

Lag, foreninger, privatpersoner og næringsliv vil være viktige samarbeidspartnere i arbeidet. Her oppfordres kommunen til å kopiere vellykkede samarbeidsprosjekter andre kommuner gjennomfører.

Prioritert arbeid er å bevare eksisterende biologisk mangfold. Det er derfor viktig at kommunens rådgivning bidrar til dette. Spesielt innen landbruk og skogbruk.

Plusshus og bestemmelser i reguleringsplaner

Plusshus skal være standard i kommunale byggeprosjekter. I nye reguleringsplaner skal det legges inn bestemmelser knyttet til:

- oppvarming vha. varmepumpeteknologi der dette er mulig
- takflater og vinkler skal være tilrettelagt for solenergi
- at nye hovedveier i tilknytning til nye boligområder eller næringsområder skal
- ha egne gang- og sykkelfelt i tillegg til kjørebane for bil
- å begrense lysforurensingen
- løsninger for bildeling

Oslofjorden

Oslofjorden har vært en fjord full av liv. I dag er Oslofjorden nesten død. Haldenskjærgården er tilknyttet til Oslofjorden.

Tiltak Halden kommunen skal jobbe med er å anlegge fang- og fordrøyningsdammer (stoppe avrenning og samle regnvann), anlegge vegetasjonsbelter langs bekker, begrense høstpløying, frede områder for hummerfiske og annet fiske, tråleforbud, sørge for gode muligheter for å tømme kloakk fra båter, muligheter for vask av båt på steder som renser avfallet, fartsgrenser på sjøen, stoppe nedbygging av strandsonen, reetablere natur i strandsonen, å rense nitrogen ved Halden renseanlegg og andre kunnskapsbaserte tiltak som ikke er nevnt. Halden kommune skal jobbe tverrsektorielt og samarbeidet med nabokommuner for å stoppe masseutryddelsen av livet i Oslofjorden.

Halden kommune skal involvere seg aktivt i saken knyttet til deponering av løsmasser i Singelfjorden fra planlagt mudring av Borg Havn.

Svinesundtersklene har i dag stort biologisk mangfold. Med utgangspunkt i dagens kunnskap vet vi ikke konsekvensene av å gjennomføre ulike tiltak.

Jakt Ulveholtet

Fra 2023 vil det ikke være jakt på kommunens eiendom ved Ulveholtet. Hensikten er å gi dyr og fugler et lite område hvor de kan leve relativt fritt. Administrasjonen skal også gå i dialog med rett instans med tanke på å ikke ha jakt i kommunens naturreservat.

Sol- og vindenergi

Kommunedirektøren går i dialog aktuelle aktører for å utrede hvor i kommunen det kan være aktuelt med vindenergi eller solenergiparker. Utredningen skal se etter arealer hvor det er begrensede negative konsekvenser for sosiale og økologiske faktorer.

Vi trenger mer elektrisk energi, men ikke på bekostning av sosial eller økologisk bærekraft. Vi ønsker med dette å identifisere egnede områder og slik forebygge uheldig nedbygging av natur.

En slik dialog eller utredning må ikke begrense kommunens vetorett i konsesjonsbehandlingen.

Utstyr til ny brannstasjon

Det er satt av 18 millioner til utstyr til ny brannstasjon. Mye av dette er knyttet til beredskap og må kjøpes nytt. Det utstyret som kan kjøpes brukt, uten at det går på bekostning av beredskapen, skal kjøpes brukt. Investeringsrammen kuttet med 2 millioner i forventet besparelse.

Sentraladministrasjon:

Svømmehall

Kommunen jobber videre med svømmehall prosjektet og muligheten for et 50 meters basseng skrinlegges ikke.

Kommunen oppfordres til å inngå et samarbeid med andre aktører, for eksempel Halden Kommunale Pensjonskasse. Da får vi en profesjonell utbygger og forvalter av bygget. Svømmehallen bør inngå i et bygningskompleks med andre aktiviteter. I en slik prosess må 50 meters basseng vurderes. Spesielt med tanke på hvilke synergieffekter et 50 meters basseng kan gi i form at flere besøkende, arrangementer og overordnet samfunnsutvikling. Det er en viktig generator for utviklingen av Sydsiden og Stasjonsområdet.

Det forutsettes at bevilgningen vedtatt i Økonomiplanen 2023-2026 følges.

Stasjonsområdet

Vi ser positivt på initiativet fra Det Norske Blåseensemble, Bane NOR Eiendom, næringsaktører, IT-miljøet i Halden og Halden kommune om utviklingen av jernbanetomta til en ny bydel i Halden.

Sentralt i planene står styrking av det profesjonelle og frivillige kulturlivet og konferansemuligheter med et konsert- og teknologihus og en ny kulturskole. Sammen med den nye planlagte svømmehallen og nye boliger vil prosjektet kunne gi innovative og urbane utviklingsmuligheter for Halden som by. Byggeprosjektet fremmer muligheten for etablering av nye arbeidsplasser og vil kunne bidra til å styrke tilflyttingen til Halden.

Vi ønsker at Halden kommune fortsetter dette arbeidet. Halden kommune skal blant annet jobbe mot etableringer som bidrar med regional eller statlig finansiering. Dette kan også gjøres i offentlig privat samarbeid.

Blåseensemblets base i Halden kan sikre inntil 2/3 ekstern finansiering av konsert- og teknologihuset og gir betydelige muligheter for Halden til å styrke sin posisjon som den regionale kultur- og opplevelsesbyen i Østfold.

Reparasjons-, gjenbruks- og ombrukshus

Kommunedirektøren skal utrede en sak knyttet til etablering av et hus / lokaler til reparasjon, ombruk og gjenbruk. Det er ideelt sett en blanding av frivillige, ideelle, kommunale og kommersielle aktører. På sikt er ambisjonen at du kan gå til et sted hvor du kan få alt reparert og ha mulighet til å kjøpe det meste brukt.

Omorganisering av administrasjonens organisasjon

Når Samfunn og Samskapning legges ned skal kommunens planavdeling samles under felles ledelse. Dette vil skape bedre synergi i overordnet utvikling av kommunen.

Halden Idrettsråd *Sammen for Halden*

Vi ønsker å gi HIR en grunnstøtte på 250 000 kroner for prosjekter knyttet til Sammen for Halden. Gjennom Sammen for Halden har HIR tiltak knyttet til åpne skoler etter skoletid og de har et system for å identifisere, kontakte og støtte familier som ikke har råd til kontingent. Begge eksemplene er tiltak av stor betydning for kommunen og er tiltak vi ønsker å bidra til at HIR viderefører og videreutvikler.

Støtte til lag og foreninger med egne anlegg

Vi setter av 250 000 kroner til lag og foreninger med egne anlegg. Lag og foreninger med lysløyper og andre anlegg som er tilgjengelig for befolkningen 24/7 prioriteres.

Utekontakt

Det settes av 1 million kroner til utekontakt. En utekontakt driver oppsøkende barne- og ungdomsarbeid, og bidrar således til å forebygge problemer som kriminalitet, mobbing og rusmisbruk. Utekontakter har et viktig forebyggende ansvar ved å oppsøke grupper av barn og ungdom som trenger hjelp, men som ikke nås av nåværende funksjoner i samfunnet. Formålet er å etablere kontakt med ulike miljøer, motivere dem til andre tilbud og samle kunnskap om barn og ungdom i Halden. Det bør opprettes et samarbeid med organisasjoner som for eksempel Kirkens Bymisjon, for å undersøke om utekontakt kan driftes enten alene eller i et samarbeid. Det bør også vurderes å ha to utekontakter i deltidsstilling, slik at både arbeidsmiljø, delingskultur og kompetanseutveksling ivaretas.

Arena og arrangementsutvikling

Når TV2 nå har valgt å avslutte underholdningsprogrammet "Allsang på grensen" så frigjøres 3 millioner kroner til videre utvikling av arrangementsbyen Halden. Bærekraftig utvikling av kulturbyen Halden bygger på lokalt mangfold og engasjement. Derfor styrker vi ordningene for frie kulturmidler og arrangementsstøtte.

Vi setter også av midler til en søknadsdoktor som skal sikre medfinansiering av prosjekter i Halden. Prosjektene kan utvikle arrangementsbyen Halden, men også styrke andre satsinger i kommunen med betydning regionalt, nasjonalt og internasjonalt.

Medfinansiering av prosjekter gir en innsparing og etterhvert økte inntekter til kommunen.

Felles parkeringsløsninger i sentrum

Kommunedirektøren legger frem en sak om felles parkeringsløsninger i sentrum.

For å frigjøre gateareal i Halden sentrum og å legge til rette for syklistene med egne felt må det skapes felles parkeringsløsninger rundt sentrum. Dette kan være parkering i fjell som i Fredrikstad eller i parkeringshus. Kommer dette på plass vil det være mulig å fjerne noen parkeringsplasser i gatene og bruke de arealene til byliv og sykkel. Felles parkeringsløsninger kombinert med bildelingsløsninger vil også gjøre det mulig å legge til rette for færre parkeringsplasser per boenhet som bygges i sentrum og slik bidra til lavere byggekostnader.

Tilrettelegging for boligbygging for vanlige folk

Arbeidet med å tilrettelegge for boliger for innbyggere med gjennomsnittlig inntekt prioriteres. Svenskegata og Jacob Blocks gate er eksempler på arealer som kan utvikles.

Arealnøytralitet

Halden kommune skal ha arealnøytralitet som målsetning. Naturkrisen blir av FN sett på som like alvor som klimakrisen. Antall rødlistede arter i Halden og Norge er stort og økende. Arealnøytralitet betyr økt gjenbruk og fortetting av arealer hvor mennesker har gjort inngrep. For å kunne måle arealnøytralitet må det føres et arealregnskap.

Forsøkskommune for nye kollektivløsninger

Halden kommune har per i dag et mangelfullt kollektivtilbud. Størrelsen på byen og mangel på subsidiering gjør også at det er begrenset hvordan kollektivtilbudet kan bedres. Halden kommune skal tilby seg som en forsøkskommune for å teste ny teknologi, nye løsninger eller andre tiltak for å utvikle kollektivtilbudet.

Kulturskolen

Kulturskolen gir opplæring innen kunst- og kulturfag som er tilpasset ulike aldersgrupper. Målet er å bidra til å bygge barn og unges estetiske, sosiale og kulturelle kompetanse og evne til kritisk refleksjon og selvstendige valg. Kulturskolen skal ivareta både bredde og talent, og ha et variert tilbud. Her kan barn og unge prøve seg fram og fordype seg i det de har interesse for. Det er også et sted å møte venner og ta del i et felleskap.

Vi ønsker at de kommunale tiltakene rettet mot barn og unge prioriteres høyere. Den kommunale kulturskolen har udekkede investeringsbehov og det er vårt ønske at kulturskolen får tilført nødvendige midler til utstyr, egnede lokaler for undervisning og at det arbeides for flere elevplasser slik at kulturskolen kan korte ned ventelistene på instrumentalopplæring for barn og unge. Etterspørselen etter timer på kulturskolen er stor, og dagens bygningsmasse er ikke tilstrekkelig for å dekke kulturskolens behov.

Pride På Grensen

Pride På Grensen i 2022 var svært vellykket. Dette ønsker vi at kommunen skal fortsette å støtte. Pride feirer mangfold. Å akseptere og verdsette mangfold er noe av det viktigste for å skape et samfunn hvor alle opplever aksept for den de er.

Verdensbro - Fargespill

Søknaden imøtekommes og det gis et tilskudd i 2023 på 500 000 kroner.

Lise Amundsen

Det settes av midler i investeringsbudsjettet for å gjennomføre Lise Amundsens skulpturpark. Dette prosjektet vil også bidra til å heve kvaliteten på byområdet i kulturkvartalet. Dermed er skulpturparken en del av det langsiktige arbeidet for å utvikle kulturkvartalet.

Studentuka

Det settes av 50 000 kroner til studentuka i 2023. Halden kommune vil gjenreise studentbyen og skal ha tett dialog og samhandle sterkere med studentene, studentorganisasjonen og høyskolens administrasjon. Vi vil se studentene i byen, og vi vil legge sterkere til rette for at byens tilbud er tilgjengelige og attraktive for studenter.

Matsvinn

Halden kommune jobber med flere matsvinnprosjekt, deriblant TANGO-W. Prosjektene vil gi en gradvis økende innsparing i løpet av perioden opp mot 10% av matbudsjettet.

Kjøp av brukt it utstyr

Halden skal kjøpe brukt IT-utstyr så langt det lar seg gjøre. Gjenbruk, reparasjoner og oppgradering av produkter må alltid gå foran bruk-og-kast.

Indre Østfold kommune og Sør-Varanger kommune er eksempler på kommuner som har gått bort fra å kjøpe nytt IT-utstyr, som PC-er og skjermer, nettbrett, mobiltelefoner, multifunksjonsmaskiner og AV-utstyr. Sør-Varanger opplevde en besparelse på 67 % per enhet (680.000 årlig), og 75 % reduksjon i utslipp knyttet til IT-utstyr. Indre Østfold kommune sparte 200.000 i 2020 bare ved å reparere pc-er istedenfor å kjøpe nytt.

Bruk av åpen software programvare i kommunen og gjennomgang av lisenser kommunen betaler for

Budsjettpostene knyttet til lisenser, avgifter, avtaleforpliktelser, brukerstøtte programvare og vedlikehold har økt fra rundt 26 millioner til rundt 56 millioner fra regnskap 2021 til budsjettforslag 2023. Sannsynligheten for at disse budsjettpostene vil fortsette å øke er stor. Med dette som bakgrunn ønsker vi at kommunedirektøren legger frem en sak om hvilke åpen software programvarer det kan være aktuelt for kommunen å benytte seg av. Skulle denne budsjettposten kuttes med 10% ved å bruke åpen software vil det samtidig være mulig å prioritere flere ansatte som kan jobbe med intern brukerstøtte og vedlikehold.

I tillegg gjennomfører kommunedirektøren er gjennomgang av lisenser og avtaleforpliktelser kommunen har. Denne gjennomgangen skal vise hvor mye de forskjellige lisensene og avtaleforpliktelsene brukes og om de er strengt nødvendig. Dette arbeidet forventes det at gir en besparelse på minst 1 million.

Økt ramme til frie kulturmidler

Halden har et rikt og variert kulturliv og vi setter derfor av 500 000 mer til frie kulturmidler.

FNs bærekraftsmål og styringsverktøy/analyseverktøy for sosial og økologisk bærekraft

Kommunedirektøren bruker aktivt FNs bærekraftsmål. Det er en positiv utvikling. Samtidig er det slik at bare de perspektivene ved en sak som påvirker et bærekraftsmål positivt som fremheves. Hvordan kan vi videreutvikle bruken av bærekraftsmålene eller bruke andre styringsverktøy for å sikre sosial og økologisk bærekraft i alle saker? Noe vi anbefaler at administrasjonen begynner med er å vurdere aktuelle saker opp mot de parameterne i folkehelseprofilen vi skårer lavt på, hvordan det bidrar mot et nullutslippssamfunn og hvordan det bidrar til økt biologisk mangfold. Her skal administrasjonen se etter svakheter og perspektiver som kan styrkes, ikke bare de perspektivene som er positive.

Et alternativt styringsverktøy eller analyseverktøy administrasjon kan utforske er smultringmodellen.

Denne brukes for å sikre sosial og økologisk bærekraft i utviklingen av Grønlikaia i Oslo. Erfaringene HAV Eiendom har derifra bør Halden kommune overføre til utviklingen av Stasjonsområdet.

Borgerlønn

Halden kommune skal stille seg positive om staten ønsker samarbeidskommuner for å teste borgerlønn.

HiØ avdeling Remmen

En av de viktigste institusjonene i Halden er Høyskolen på Remmen. Utvikling av nye studietilbud ved Remmen vil bidra til positiv utvikling av lokalsamfunnet. I byområdet finnes det arealer til bygging av både nye undervisningsanlegg og studentboliger. Her må Halden føre en aktiv samarbeidspolitikk for å sikre videre utvikling av Høyskolen.

Ny svømmehall med 50 meters basseng, ny storhall på Os og ny basishall på Os vil være anlegg Høyskolen også kan benytte seg av for å utvikle studietilbud.

Det er også viktig at regulerte områder vest for BRA-veien blir benyttet til videreutvikling av HiØ og anlegg HiØ kan benytte.

Bevilgningsoversikt

Betaling for tømming av søppel Rokke

Ordningen med at innbyggere i Halden kommune kan tømme søppel gratis ved Rokke videreføres. Samtidig må administrasjonen finne en løsning så næringslivet ikke utnytter ordningen gjennom å tømme søppel som privatpersoner.

§5-4 bevilgningsoversikt drift

§5-4 bevilgningsoversikt drift	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. Budsjett 2022	Budsjett 2023
Rammetilskudd	- 1,088,230	- 1,040,082	-1,028,073	1,150,957
Innteks- og formuesskatt	- 876,398	857,964	-903,436	893,748
Eiendomsskatt	- 92,956	94,100	-90,600	92,841
Andre generelle driftsinntekter	- 3,938	2,850	-2,850	1,750
Sum generelle driftsinntekter	-2,061,522	-1,994,995	-2,024,959	-2,139,296
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1,771,010	1,760,477	1,805,251	1,879,124
Avskrivninger	148,855	140,968	140,968	140,968
Sum netto driftsutgifter	1,919,865	1,901,446	1,946,219	2,020,092
Brutto driftsresultat	-141,657	-93,550	-78,740	-119,204
Renteinntekter	- 7,958	9,242	9,242	16,296
Utbytter	- 7,142	5,629	10,929	9,424
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	-	0	-	-
Renteutgifter	55,450	83,121	83,334	110,413
Avdrag på lån	134,311	93,469	93,469	163,020
Netto finansutgifter	174,662	161,719	156,632	247,712
Motpost avskrivninger	- 148,855	85,500	85,500	140,968
Netto driftsresultat	- 115,851	17,331	7,608	12,460
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	12,742	6,891	6,891	13,019
Avsetninger til bundne driftsfond	42,612	4,977	4,978	4,977
Bruk av bundne driftsfond	- 37,256	3,336	13,060	3,336
Avsetninger til disposisjonsfond	88,757	15,690	15,690	10,541
Bruk av disposisjonsfond	-	6,891	6,891	10,541
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	-	-	-	-
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresu	106,855	17,331	7,608	14,660
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	- 8,995	0	0	2,200

§5-4 bevilgningsoversikt drift 2. ledd

§5-4 bevilgningsoversikt drift 2. ledd	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. Budsjett 2022	Budsjett 2023
Fellesområder	9	-	0	0
Sentraladministrasjon	264,924	95,891	277,390	272,081
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	747,283	753,187	769,418	762,551
Kommunalavdeling Helse og mestring	710,268	685,742	718,229	733,912
Kommunalavdeling Teknisk	98,313	97,561	100,381	162,946
Fellesfunksjoner	29,466	27,895	26,895	16,048
VAR og Havn	4,797	-	0	-
Samfunn og samskaping	- 3,034	191,775	-5,000	-
Sum bevilgninger drift, netto	1,852,025	1,852,050	1,887,313	1,915,442
Herav:				
Avskrivninger	148,855	140,968	140,968	140,968
Motpost avskrivninger	- 148,855	85,500	-85,500	140,968
Netto renteutgifter og -inntekter	22,831	34,394	34,607	34,607
Avdrag på lån	33	70	70	70
Overføring til investering	1,551	4,977	0	-
Avsetninger til bundne driftsfond	42,603	3,336	4,977	4,977
Bruk av bundne driftsfond	- 37,213	-	-13,060	3,336
Avsetninger til disposisjonsfond	51,210	-	-	-
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1,771,010	1,760,477	1,805,251	1,879,124

§5-5 bevilgningsoversikt investering

§5-5 bevilgningsoversikt investering	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. Budsjett 2022	Budsjett 2023
Investeringer i varige driftsmidler	524,547	658,688	1,068,429	672,215
Tilskudd til andres investeringer	4,182	13,580	3,795	-
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	2,411	1,050	1,050	1,050
Utlån av egne midler	350	-	-	-
Avdrag på lån	-	-	-	-
Sum investeringsutgifter	531,489	673,318	1,073,274	673,265
Kompensasjon for merverdiavgift	- 48,742	- 65,776	- 132,521	109,783
Tilskudd fra andre	- 15,896	- 95,000	- 95,000	-
Salg av varige driftsmidler	- 25,709	- 10,000	- 10,000	10,000
Salg av finansielle anleggsmidler	-	-	-	-
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-	-	-	-
Bruk av lån	- 422,290	- 484,600	- 817,811	499,413
Sum investeringsinntekter	- 512,636	- 655,377	- 1,055,332	619,196
Videreutlån	41,016	70,000	70,000	70,000
Bruk av lån til videreutlån	- 41,016	- 70,000	- 70,000	- 70,000
Avdrag på lån til videreutlån	22,110	22,000	22,000	22,000
Mottatte avdrag på videreutlån	- 37,071	- 22,000	- 22,000	- 22,000
Netto utgifter videreutlån	- 14,960	-	-	-
Overføring fra drift	- 12,742	- 6,891	- 6,891	13,019
Avsetninger til bundne investeringsfond	16,757	-	-	-
Bruk av bundne investeringsfond	- 366	-	-	-
Avsetninger til ubundet investeringsfond	10,738	-	-	-
Bruk av ubundet investeringsfond	- 19,181	- 11,050	- 11,050	41,050
Dekning av tidligere års udekket beløp	901	-	-	-
Sum overføring fra drift og netto avsetning	- 3,893	- 17,941	- 17,941	54,069
Fremført til inndekning i senere år (udekke	0	-	-	-

§5-5 bevilgningsoversikt investering 2. ledd

§5-5 bevilgningsoversikt investering 2. ledd	Regnskap 2021	Oppr. budsjett 2022	Rev. Budsjett 2022	Budsjett 2023
Fellesområder	22,004	185,000	0	26,875
Sentraladministrasjon	15,313	10,940	17,323	3,300
Kommunalavdeling Undervisning & Oppvekst	6,723	9,000	6,729	4,000
Kommunalavdeling Helse og mestring	10,358	33,150	54,829	16,300
Kommunalavdeling Teknisk	242,569	288,233	811,733	500,740
VAR og Havn	220,959	129,588	177,815	121,000
Org. oppsett mangler	6,621	2,777	-	0
Investeringer i varige driftsmidler	524,547	658,688	1,068,429	672,215